

huygens
lyceum
veelzijdig
als jij

Dyslexie Beleid

Huygens Lyceum

Versie: september 2020

Dyslexiebeleid op het Huygens Lyceum

Het Huygens Lyceum is een school voor Havo en VWO. De kern van ons onderwijs is “gekend zijn en gekend worden” en met het motto “veelzijdig als jij”, waarin samen persoonlijk leren wordt gestimuleerd, bieden we onze leerlingen onderwijs dat bij hen past en dat hen een goede basis geeft voor hun verdere leven.

Uiteraard wordt er rekening gehouden met de capaciteiten en toekomstverwachtingen van de leerlingen. Het dyslexiebeleid doet recht aan deze verschillen tussen leerlingen. Op het gebied van studie en persoonlijke ontwikkeling worden leerlingen ondersteund door een actieve en preventieve begeleiding. De begeleiding van leerlingen met dyslexie is op het Huygens Lyceum vastgelegd in onderstaand dyslexiebeleid.

1. Definitie van dyslexie

Volgens de officiële definitie is er sprake van dyslexie als de automatisering van woordidentificatie (lezen) en/of schriftelijke beeldvorming (spellen) zich niet, dan wel zeer onvolledig of zeer moeizaam ontwikkelt. Dyslexie is een complex taalprobleem en uit zich vooral in problemen met lezen en/of spellen maar vaak zijn andere taalvaardigheden ook zwak. Dyslectici nemen informatie (klanken, woorden, tekst) langzamer in zich op dan anderen. De leerproblemen die kinderen met dyslexie in het voortgezet onderwijs tegenkomen hebben niets te maken met intelligentie.

2. Officiële dyslexieverklaring

Een officiële dyslexieverklaring wordt afgegeven door een daartoe bevoegd psycholoog of orthopedagoog van een Nederlands onderzoeksbureau. (BIG-register). Soms krijgen leerlingen al op de basisschool een dyslexieverklaring maar het komt ook voor dat dyslexie pas in het voortgezet onderwijs vastgesteld wordt. Het is belangrijk dat ook dyslectische leerlingen het onderwijs kunnen volgen dat bij hen past zodat een afstroom naar een lagere vorm van onderwijs wordt voorkomen. In opdracht van het ministerie van OCW is om die reden het Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs ontwikkeld door de KPC Groep. Doel hiervan is dat leerlingen met dyslexie in het voortgezet onderwijs (effectieve) begeleiding krijgen die afgestemd is op het schooltype. Leerlingen die een dyslexieverklaring hebben, komen dan ook in aanmerking voor bijzondere faciliteiten. Deze leerlingen krijgen een zogenaamd faciliteitenpasje waarop aangegeven staat voor welke faciliteiten ze in aanmerking komen.

Leerlingen met dyslexie mogen alleen gebruik maken van hulpmiddelen/faciliteiten die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het hulpmiddel/de faciliteit is in de verklaring geadviseerd;
- Het hulpmiddel/de faciliteit dient besproken te zijn met de zorgcoördinator en remedial teacher;
- Het hulpmiddel/de faciliteit dient goedgekeurd te zijn door de directie.

De directie laat zich adviseren door de zorgcoördinator en de remedial teacher over het al dan niet toekennen van faciliteiten of het geven van dispensaties. Ook kan advies worden ingewonnen bij vakdocenten en externe experts. De directie beslist in deze, rekening houdend met de draagkracht van de school.

3. Faciliteiten voor leerlingen met een dyslexieverklaring

Op het Huygens Lyceum zijn de volgende faciliteiten voor leerlingen met een officiële dyslexieverklaring:

- **Tijdsverlenging** (1/6 deel extra tijd van de reguliere toetstijd: ter vergelijking: eindexamenbesluit: een half uur verlenging voor toetsen van 3 uur) voor toetsen en overhoringen. Een toets kan bv. 40 minuten duren zodat leerlingen met verlenging 47 minuten kunnen werken aan de betreffende toets. Bij sommige vakken bestaat de mogelijkheid om minder opgaven te maken : is dit het geval, dan krijgt de leerling een aangepaste toets op naam aangeboden (waarbij de leerling dus niet ziet welke opgaven hij/zij niet hoeft te maken).
- Toetsen of overhoringen worden aangeboden **in lettertype Arial 12**.
- Bij de talen wordt de mogelijkheid gegeven voor een mondelijke overhoring op initiatief van de leerling in overleg met de docent.
- Auditieve ondersteuning bij toetsen kan worden aangevraagd op advies van een extern deskundige (onderzoeksrapport), als de leerling ook thuis werkt met een tekst- spraakprogramma. De aanvraag zal besproken worden door de remedial teacher en de zorgcoördinator en er wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn. Het spraaksoftware programma dat op het Huygens Lyceum gebruikt wordt is "ClaroRead".
- Het gebruik van een laptop wordt, in overleg met de zorgcoördinator en de remedial teacher, in bepaalde gevallen in de klas toegestaan.

Als een leerling bijzondere faciliteiten bij het CSE (Centraal Schriftelijk Eindexamen) nodig heeft, kunnen die alleen verstrekt worden als er een officiële dyslexieverklaring is, de compensaties ook verleend zijn in het jaar voorafgaand aan het eindexamenjaar en de onderwijsinspectie hiermee akkoord gaat.

4. Het signaleren van spellingproblemen in de brugklas

De overgang van de basisschool naar de brugklas is voor veel kinderen een grote stap. In het voortgezet onderwijs krijgen ze opeens te maken met veel verschillende vakken, waarvan meerdere talen. Leerlingen moeten veel nieuwe woorden tegelijk leren, krijgen huiswerk en moeten presteren onder tijdsdruk.

Niet alle kinderen met lees- en/of spellingproblemen zijn dyslectisch. Om ook deze leerlingen extra begeleiding aan te kunnen bieden, worden alle brugklassen aan het begin van het schooljaar gescreend op spelling en tekstbegrip.

Als leerlingen bij de screening opvallen omdat ze moeite hebben met een of meerdere onderdelen wordt er contact opgenomen met de ouders. Er worden in het brugklasjaar hulplessen spelling en begrijpend lezen gegeven aan leerlingen die dit nodig hebben.

Als na de screening of na de hulplessen het vermoeden van dyslexie rijst, neemt de remedial teacher contact op met de ouders. Soms wordt geadviseerd de leerling bij

een extern onderzoeksbureau te laten testen om het probleem beter in kaart te brengen en eventueel een officiële dyslexieverklaring te krijgen. In een aantal gevallen wordt de leerling intern RT aangeboden. Als specialistische hulp nodig is, wordt naar een extern deskundige verwezen.

Na de brugklas vindt geen screening meer plaats. Het kan echter voorkomen dat zich in hogere leerjaren bij een leerling problemen voordoen die op dyslexie kunnen wijzen. In overleg met het afdelingshoofd, mentor, vakdocent en ouders wordt de leerling dan verwezen naar het RT-team of naar een extern onderzoeksbureau.

5. Ontheffing voor de tweede moderne vreemde taal in de bovenbouw van het atheneum

Leerlingen in klas 4 van het atheneum kunnen ontheffing krijgen voor de tweede moderne vreemde taal als er sprake is van een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal zoals dyslexie, waarbij ze zo slecht presteren op de taal waarvoor ze de ontheffing vragen, dat dit naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding in de weg staat. De leerling die ontheffing krijgt voor de tweede moderne vreemde taal moet dat vak vervangen door een ander vak met een studielast van tenminste 440 uur. De school bepaalt uit welke vakken de leerling een keuze wordt geboden. Dit moet al tijdens de profielkeuze in de derde klas besproken worden.

Randvoorwaarden:

- Er moet een deskundig rapport (inclusief capaciteitenonderzoek) zijn dat voldoet aan de richtlijnen van het Kwaliteitsinstituut voor Dyslexie.
- De capaciteiten van de leerling moet volgens dat rapport liggen op vwo-niveau. Het is de verantwoordelijkheid van de school om per geval de mogelijkheden voor vrijstelling te bekijken. Daarvoor is een protocol opgesteld door de zorgcoördinator dat bij de schoolleiding, afdelingshoofden en remedial teacher bekend is.

Voor leerlingen op het gymnasium is geen ontheffingsmogelijkheid geregeld, omdat daar de klassieke taal in plaats van de tweede moderne vreemde taal komt.

6. Vragen over dyslexiebeleid

Voor informatie over het dyslexiebeleid kunt u contact opnemen met mw. Van der Knaap, de zorgcoördinator.

7. Meer algemene informatie

Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs

www.kpcgroep.nl

Balans

De vereniging Balans is een landelijke vereniging van ouders en kinderen met o.a. dyslexie. Voor informatie over dyslexie en zorg kunt u hier terecht.

www.balansdigitaal.nl

Andere informatieve sites zijn:

www.steunpuntdyslexie.nl

www.masterplandyslexie.nl

www.expertisecentrumnederlands.nl

College voor zorgverzekeringen

Het rapport “dyslexie: van zorg verzekerd?” kunt u bestellen via het college voor zorgverzekeringen.

www.cvz.nl

Woortblind

De vereniging Woortblind is een vereniging van en voor dyslectici.

www.woortblind.nl

IWAL

www.iwal.nl

Dedicon luisterboeken: biedt de mogelijkheid om schoolboeken (voor een betaalbaar bedrag) op CD-rom te laten zetten

www.dedicon.nl

<http://goedekennis.dedicon.nl/contact>

Software

Tekst-naar-spraaksoftware

ClaroRead www.woordhelder.nl

Daisyspeler: www.dedicon.nl

Fluency leeshulp: www.fluency.nl

Kurzweil: www.lexima.nl

Pen Scanner/IRISPen www.irislink.com/irispn

Readerpal: www.readerpal.com/

Spraakherkenningssoftware en hulpsoftware bij spelling

Opdidact Supplies <http://www.opdidaktsupplies.nl/webshop.html/>
Digitaal woordenboek: www.vandale.nl / www.prismawoordenboeken.nl
Spraakherkenning: www.spraakherkenning.nl /
www.lexima.nl
Sprint en Sprint Plus: www.lexima.nl
<http://www.dyslexieweb.nl/hulpmiddelen/sprint-plus>
Typecursus voor kinderen: www.typingmaster.nl / www.leren.nl